

**Posudek na diplomovou práci Jiřího Seydlera
na téma
Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody**

Rozsah diplomové práce: 71 stran vlastního textu

Datum odevzdání práce: 12. 3. 2019

1. Aktuálnost tématu:

Snížení vězeňské populace je v České republice trvale jedním z nejdůležitějších úkolů trestní politiky. Zkoumání významu alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody, jejich právní úpravy a způsobu jejich uplatnění v praxi je proto společensky velmi potřebné.

2. Náročnost tématu:

Práce vyžaduje, aby diplomant byl v potřebné míře seznámen se základy penologie a kriminologie a aby se náležitě orientoval v teoretických otázkách trestněprávního sankcionování. K úspěšnému zvládnutí tématu je nezbytné důkladné studium odpovídajících literárních pramenů a judikatury. Rovněž se nelze obejít bez studia dostupných dat justiční a vězeňské statistiky.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem práce je na podkladě rozboru statistických dat zhodnotit ukládání alternativních trestů v praxi a ověřit, zda došlo po přijetí nového trestního zákoníku k jeho rozšíření. Zároveň je záměrem autora přezkoumat, zda jsou alternativní tresty ukládány efektivně za vhodný druh kriminality a zda existuje v soudní praxi prostor pro jejich další rozvoj (viz str. 6 práce). Stanovený cíl práce odpovídá současné společenské potřebě, ale nutno poznamenat, že zkoumání efektivity alternativních trestů v závislosti na druhu kriminality je úkol náročný, jehož splnění překračuje možnosti dané povahou diplomové práce.

Práce vychází z vhodně zvolené systematiky, která odpovídá základnímu cíli, jehož má být dosaženo. Výklad postupuje od objasnění hlavních východisek koncepce alternativního trestání, k nimž autor řadí zejména vymezení trestání jako součásti sociální kontroly kriminality, současné pojetí účelu trestu, myšlenky restorativní justice a penologické poznatky o negativěch nepodmíněného trestu odnětí svobody. V návaznosti na tyto otázky je v práci věnována pozornost mezinárodním aktivitám v oblasti alternativních trestů a postavení alternativních trestů v systému alternativních opatření. Těžiště práce je v zevrubné charakteristice právní úpravy podmínek pro ukládání alternativních trestů, v jejímž rámci autor probírá jak obecné zásady pro ukládání trestních sankcí, tak specifické podmínky uplatňující se u jednotlivých alternativních trestů, a dále v rozboru využití alternativních trestů současnou praxí, založeném na zkoumání údajů justiční statistiky. Výklad je uzavřen shrnutím hlavních myšlenek, k nimž diplomant ve své práci dospěl.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium odborné literatury (převážně tuzemského původu), judikatury, statistických dat a aktuálních internetových zdrojů. S použitými prameny autor nakládá v souladu se stanovenou normou.

Kladně hodnotím autorovu práci se statistickými daty, která tvoří základ celého výkladu. Ocenit je třeba přehlednost celé řady tabulek a grafů i k nim připojených komentářů. Je třeba souhlasit s autorovou kritikou současné praxe, v níž se výrazně neprosadil depenalizační trend očekávaný od přijetí nového trestního zákoníku (viz str. 56 – 62). Jeho závěry týkající se uplatnění alternativních trestů dle vybraných hlav zvláštní části trestního zákoníku (viz str. 62 a násl.) však podle mého názoru nejsou zcela přesvědčivé, bylo by zapotřebí je ověřit hlubším průzkumem soudní praxe, zaměřeným na zkoumání konkrétních případů včetně osobnosti jejich pachatelů.

Autorovi lze vytknout, že poněkud podcenil zpracování některých teoretických otázek. Např. pochybné je autorovo tvrzení, že teorie odstrašení vychází z retributivní teorie (viz str. 9). Větší pozornost mohl autor věnovat smíšené teorii účelu trestu a jejímu pojetí v současném trestním zákoníku (viz str. 14 - 15). Některé myšlenky se v práci zbytečně opakují (např. otázka negativních stránek výkonu trestu odnětí svobody), zatímco jiným mohla být věnována větší pozornost (viz např. výklad o třídění alternativních trestů na str. 26).

Výklad je podaný odpovídajícím odborným stylem. Také po formální stránce práce vyhovuje stanoveným požadavkům.

4. Práci doporučuji k obhajobě.

5. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

6. Otázka k obhajobě: Autor by měl blíže vysvětlit své návrhy de lege ferenda, které by měly přispět k širšímu využití alternativních trestů v praxi.

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 29. 3. 2019